

הלהיט המקומי הראשון של השנה ב־ צרפת, הוא סרט בשם דיאבולו־מנט. קשה לדעת אם השראתו באה מאסקינו ליומן הושראלי, או שמדובר בסתם אסוציאציה — אבל הדימיון בין השניים מפליא.

זהו סרט איטוביוגרפי נוסטלגי על חוויותיהן של שתי נערות, האחת בת 13 והשנייה בת 15, בשנת 1963. דיאבולו־ מנט הוא שמו של משקה קל בטעם מנטה, שהיה חביב ביותר באותה עת על הנוער. זהו סרטו הראשון של במאית צעירה בשם דיאנה קוריס, שחקנית תיאטרון ו־ קולנוע לשעבר שטרם מלאו לה 30 שנה. דיאן החליטה לנסות כוחה בכתיבה, אחרי שעיפה מחייה־ציפית המתמידים ושל שותף קנים (הכוונה שהם מצפים ולמיד לקריאתי הטלפון הגואלת, שתזמין אותם להופיע בסרט או בהצגה). את התסריט הגישה ל־ וועדה הנוחנת בצרפת מיקדמות על חשי בון מכירת כרטיסים, ולהפתעתה זכתה ב־ פרס. הפתעתה גדלה עוד יותר כאשר חברה צרפתית מבוססת הסכימה להשקיע את שאר הכסף הדרוש לעשיית הסרט.

„בתקופה שבה מתרחש הסרט הייתי בת 14, בגיל המבוכה והגישושים“, היא מספרת. „לא נהניתי ביותר מן החיים. וְ נדמה לי שמשוהו מן המלאכוליה של אותו גיל עבר גם לסרט. זה צריך להיות תי־ אורה של תקופה כפי שהיא משתקפת בעי־ ניה של נערה צעירה, שאינה מבינה בדיוק את עצמה או את הקורה סביבה. אלה היו הימים של דור היהייה, של סוף מלחמת אלג'יר, של אהבות ראשונות וחשש מפני כל מה שאין מבינים, החל מיחסימין וכלה בפוליטיקה.“

למזלה של דין, ניצלה מן העצבנות של בימיו סרט ראשון, לא מעט בזכות הצלם ישעבר עימה. „אם אינך עושה את הסרט כדי ליהנות מן העבודה, מוטב שתחריף מן העניין מראש“, אמר לה. היא ישמעה בעצתו ונהנתה מכל רגע. בהתחשב בעוב־ דה שלא התכוונה כלל לביים (כאשר הגישה את התסריט לתחרות היתה צריכה לציין את שם בימאן מיועד, ומאחר שלא היה לה איש רשמה את שם עצמה). הישגה של דין קוריס אינו מבוטל כלל: לא זו בלבד שסירטה מוביל בינתיים בראש רשימת ההכנסות של 1978 בצרפת. אלא הוא אף זכה בפרס ז'אן ז'יגו היוקרתי, הר שומר לבמאים העושים את סירטם הרא־ שון. מי יכול לבקש יותר מזה?

סרטים

ניקוי ראש

מאחר שאבירי השולחן־העגול עומדים לערוך את הופעת־הכוכבה שלהם על מסכי ישראל בעוד כמה שבועות, יש צורך דחוף ביותר להכין את הקהל למה שצפוי לו. שום דבר היסטורי או אגדי אינו הולם את גילגולם האחרון של המלך ארתור ו־ אביריו, אחרי שנפלו לידיהם של חברי כנופיה בשם „מונטי פייתון“. הכנופיה ה־ מורכבת משישה ליצנים בעלי דימיון פרוץ וחסרים כל נימוס יסודי, משתוללת כבר כמה שנים בטלוויזיה הבריטית בתוכנית פרטית משלה, שלידה אפילו ניקוי ראש נראה כניאיר־ריאליזם טהור.

הקירקס המעופף. בהתחלה, כשקיבץ אותם מנהל תוכניות בבי־ביסי בשם בריאן טוק, זכו בכינוי „הקירקס המעופף של טוק“. אבל עדי־מהרה הוחלט שהשם נורמלי מדי, וששם כמו „מונטי פייתון“, המשלב זיכרונות של ויפם מסולסל ומדים מנהצים („מונטי“) הוא כינוי של פילד־מרשאל מונ־ טו־מרי) עם דמית של נהש מזדחל ערמומי (פייתון). באנגלית, פירושו פתן) הולם את הקבוצה החדשה הרבה יותר.

מאז, הפכה כל תוכנית משלהם בטלוויזיה הזרמנות נוספת של התפרקות מכל מי־ גרת והמצאת מושגים חדשים בפוליטיקה הבריטית, כמו „המישרד לצעידה מטרי פשת“ (כדוגמה ומופת למישרד הממשלתי המיותר ביותר).

ריאליזם ואכסורד. אחרי סרט־קול־ נוע ראשון בשם ועתה — משהו שונה לגמרי (שלא היה שונה כלל, משום שהציג בסך־הכל מיבחר מן הקטעים שעשו ל־ טלוויזיה), החליטו הושישה להתנפל על התקופה הכמעט־הקדושה של המיתולוגיה הבריטית. זה התחיל במערכון שרצו לה־

סימון סיניורה — מיפלצת קדושה

תופס את הרגעים המוצלחים ביותר בהופעתה. ובמקום סרט על ראיית־העולם של ילד מתבגר, זהו מיפגן הערצה לשחקנית בדם. זה גם מה ששבה, כנראה את ליבם של המצביעים על מועמדותיו לאוסקר, וזה מה שרכש עד היום את ליבו של הקהל, בכל מקום שבו הוצג הסרט. יש לה־ ניח שתל־אביב לא תהיה יוצאת־דופן.

אבבא — נוסח ישן מקצועי ומלוטש

ניסיון להתמודד עם התופעה החברתית ששמה אבבא, עם אישיותם של חברי הלהקה, או עם כל ממד שנוגע להם. זהו, בעיקרו של דבר, צילום סידרת פיזמונים המודבקים זה לזה, צילום שאינו תמיד המקורי או המושלם ביותר. אבל, כאמור, מתקבל על הדעת שמעריצי אבבא אינם מעוניינים ביותר מזה.

ביזולד וקאן: אחיזת־עיניים

את הזמן העובר; ולבסוף, עם כל האהדה שאפשר לרחוש לשני הכוכבים המופיעים כאן, אלה הם שחקנים צעירי כים במאי שיאמר להם בדיוק מה לעשות, שעה שהצלחי־ תיו הגדולות של ללוש היו דווקא עם שחקנים שעשו רושם כאילו הם ממציאים לפני המצלמה כל תנועה וכל מילה שלהם.

לב זהב

ויהודי

כל החיים לפניו (צפון, תל־ אביב, צרפת) — זיקתו של משה מזרחי לסיפורו של אמיל אז'אר, מאזיזמתמיד התעניין מזרחי ביחסים בין נערים צעירים לנשים מבוגרות מהם, וסיפורו של אז'אר מדבר ביצאנית מזדקנת המטפלת בילדיהן של יצאניות אחרות, כשהמספר הוא אחד הילדים הללו, נער ערבי ב־ שם מוחמד.

מיזרחי ביטל את ההגשה בגוף־ראשון, שהקנתה לספר חלק גדול מקיסמו — הן בשל השפה המיוחדת שבה מש־ תמש הנער והן בשל ראיית־העולם המיוחדת שלו. הבמאי העדיף לתאר את העלילה כצופה מן הצד.

מה שיצא, בסופו של דבר, הוא סיפור בעל צבע פולק־ לוריסטי מקומי (הוא מתרחש כולו בפבר־עוני פאריסאי בשם בלוויל, המאוכלס בעיקר ביהודים ובערבים). הסרט פורח במיתוסים ישנים על יצאניות עם לב זהב, על עניים שאוהבים איש את רעהו אהבת־נפש ומוכנים לעשות הכל זה למען זה. בקיצור, רומנטיקה של חייה־הדחוק שהיתה מקובלת פעם, מעורבת בפאתוס על זיקנה על סף המוות. מה שמחזיק בכל־זאת את כל העניין ביחד הוא הו־ פתה של סימון סיניורה, „מיפלצת קדושה“ של ממש, המנצלת את ההזדמנויות הרבות שבתסריט כדי להפגין את כישורונה וכוח אישיותה. מיזרחי משרת אותה היטב,

להיטים

מוזהב שוודי

אבבא — הסרט (אסתר, תל־ אביב, שוודיה) — זהו, בראש־ וראשונה סרט שירות, ולכן יש לחלק מראש את התגובה הביקורתית לשניים. מצד אחד, צריך לזכור שהוא נועד לספק את תאוותם האדירה של מעריצי להקת־הפופ השוודית הפופולרית, שאינם שבעים מלראות אותם ולהאזין לאליליהם. מצד שני, כדאי לזכור שהוא בכל־זאת סרט תיעודי, ומשום כך הוא חייב למלא מונקציות מסוימות נוסף על הקלטת להיטים בליווי תמו־ נות.

ככל הנוגע לחלק הראשון: מי שאוהב את ארבעת המופלאים משוודיה, גם אם אינם חדשנים גדולים בשדה המוסיקה, יבוא כנראה על סיפוקו. הם מהווים את הביטוי המושלם של עולם הבידור בנוסח הישן, המיקצועי והמלירי טש, והדבר מהדהד בכל אחד מלהיטיהם — ואלה נשמע עים בשפע על פס־הקול, שעה שהמצלמה עוקבת אחריהם בסיבובי־ההופעות שלהם באוסטרליה (בשנת 1976). קרי־ אות ההערצה וההתפעלות של עשרות אלפי מאזיניהם מזי כירות, כמובן, את השיגעונות הקודמים אחר אלילי־פופ אחרים.

מאידך, ככל הנוגע לקולנוע, העניינים חלקים פחות. יש כאן איזו עלילה סכמאטית ואווילית למדי (כתב־רדיו מנסה, לכל אורך הסרט, לראיין את הארבעה), שאינה מצליחה להסתיר את הריקנות שמאחריה. אין כאן שום

הרצון

לעשות זהב

גבר אחר, חיים אחרים

(אורלי, תל־אביב, ארצות־הברית) — מי שעדיין מעריך את השני־ נות והמזמירות של קלוד ללוש, יצטרך לעמול קשות כדי למצוא אותם בסירטו החדש. כי מה שסרט זה מזכיר יותר מכל, הוא מרק ישן המתחמם על פתילה. הדימיון להצלחת המסחרית הגדולה ביותר, גבר ואשה הוא, כמובן, מכון. שם היה זה סיפור־אהבה בין גבר הק־ רוב למכונות־מירוף לאשה העובדת בסרטים. בגבר אחר, חיים אחרים חוזר ללוש למאה הקודמת: במקום מכר ניות מתעסק הגיבור בסוסים, במקום קולנוע עוסקת ה־ אשה בצילום.

מלבד זאת, כל התכסיסים העלילתיים דומים. בניה־זוג של כל אחד משני הגיבורים מסולק מעל הבמה בשלב מוק־ דם, ללא הרבה מכאובים מצד הקהל. הזאטוטים שכל אחד מן השניים התברך בהם (לכל אחד זאטוט פרטי משלו) מהווים גם כאן את החוליה המקשרת בין ההורים.

ייתכן מאד שמי שאינו דורש יותר מסרט, יסתפק בתשובה זו. אולם במבט נוסף, מה שמרגיז אצל ללוש הוא אחיזת־העיניים: תנועות־מצלמה מסובכות שהן בעצם מיותרות לגמרי, משום שאינן תורמות מאומה לעלילה עצ־ מה; סלחנות־עצמית מוגזמת שבגללה נמשך הסרט מעל ומעבר לזמן המקובל, מבלי שיוסיף ויאמר משהו שיצדיק

